

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 45

Vydána dne 31. srpna 1962

Cena 60 hal.

O B S A H:

86. Vyhláška Státní plánovací komise, kterou se mění a doplňuje vyhláška o metodice tvorby cen
Oznámení o vydání obecných právních předpisů

86

V Y H L Á Š K A

Státní plánovací komise

ze dne 11. srpna 1962,

kterou se mění a doplňuje vyhláška o metodice tvorby cen

Státní plánovací komise v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány stanoví podle § 10 vládního nařízení č. 60/1959 Sb., o působnosti v oboru plánování, tvorby a kontroly cen:

Čl. I

Vyhláška Státní plánovací komise č. 187/1959 Ú. l., o metodice tvorby cen, ve znění vyhlášky č. 229/1959 Ú. l., se mění a doplňuje takto:

1. § 26 zní:

„§ 26

(¹) Součástí velkoobchodní ceny nového výrobku jsou, pokud není technickými podmínkami nebo všeobecnými podmínkami ceníku stanoveno jinak, také

a) náklady na výzkum, na vývoj a na technologickou přípravu výroby, pokud nejsou hrazeny z jiných zdrojů,

b) náklady na kompletaci, na licence, na patenty, na odměny za vynálezy a na garanční opravy,

c) hodnota projektových prací,

d) hodnota montážních prací, pokud je dodavatel též provádí,

e) náklady na obaly a na balení.

(²) Dodavatel předloží odběrateli zároveň s návrhem velkoobchodní ceny nového výrobku specifikaci součástí velkoobchodní ceny uvedených v odstavci 1 jen, jestliže je specifikace zapotřebí pro účely kalkulačního porovnání nebo jestliže by v důsledku započtení součástí velkoobchodní ceny uvedených v odstavci 1 měla být stanovena cena vyšší.

(³) Při zlepšování balení spotřebního zboží se do velkoobchodních cen promítají všechny další náklady podniku spojené s pořízením obalů a balením, pokud zlepšování spotřebiteleského balení neodporuje ustanovení § 32g.“

2. Za § 26 se vkládá § 26a tohoto znění:

„§ 26a

Započtení nákladů na obaly do maloobchodních cen

(1) Cena obalu výrobků, které se prodávají pouze balené a jejichž obal se nevrací, se započítává do maloobchodní ceny výrobků.

(2) Při tvorbě cen výrobků, které se prodávají nebalené a u nichž se zavede spotřebitelské balení, které se nevrací, se postupuje jako při tvorbě cen nového výrobku.

(3) Cena obalu výrobků, jejichž obal se vrací, se buď

- a) nezapočítává do maloobchodní ceny, ale platí se zvlášť jako záloha, kterou spotřebitel dostane zpět při vrácení obalu, nebo se
- b) započítává do maloobchodní ceny a současně se stanoví výkupní cena tohoto obalu.

(4) Záloha se stanoví vyšší částkou, než činí veikoobchodní cena obalu. Výkupní cena obalu se stanoví nejvýše na úrovni veikoobchodní ceny obalu po odečtení nákladů na vrácení obalu.

(5) Při změně spotřebitelského balení se postupuje obdobně jako při tvorbě ceny nového výrobku, popřípadě jako při nahrazování dosavadních, méně kvalitních výrobků výrobky kvalitnějšími (§ 32g).“

3. § 30 zní:

„§ 30

Maloobchodní cena

Pokud jde o výši maloobchodní ceny nových výrobků, zkoumá se zejména, jaký vliv by měla maloobchodní cena navrhovaná na úrovni vyplývající ze soustavy cen

- a) na poptávku po novém výrobku a na změnu v poptávce po porovnatelných výrobcích, která vzniká zavedením nového výrobku na trh,
- b) na ekonomicky zdůvodněné rozšiřování sortimentu.“

4. § 32 zní:

„§ 32

Výše navrhovaných cen na úrovni vyplývající ze soustavy cen

Jestliže výše ceny zjištěná cenovým porováním vyhovuje podle výsledků rozboru podmínek výroby a realizace nového výrobku (§ 29 a 30) potřebám národního hospodářství, vypracovává se návrh ceny nového výrobku ve výši vyplývající ze soustavy cen a postupuje se dále podle ustanovení § 42 až 78.“

5. Za § 32 se vkládají § 32a až 32ch tohoto znění:

„Výjimky z cenového porovnání

§ 32a

Společná ustanovení

(1) Jestliže výše ceny, zjištěná cenovým porovnáním podle výsledků rozboru podmínek výroby a realizace nového výrobku, nevyhovuje potřebám národního hospodářství, vypracovává se návrh ceny nového výrobku jako návrh změny ceny. Pro další postup projednávání návrhu platí ustanovení o projednávání návrhu změn cen (§ 104 a následující).

(2) Návrhy cen nových výrobků, přechodně či trvale nižších nebo vyšších než ceny, které vyplývají ze soustavy cen, se považují též za návrhy změny ceny.

§ 32b

Návrh veikoobchodní ceny

(1) Podle výsledků rozboru podmínek výroby a realizace nového výrobku se navrhnou nižší veikoobchodní cena nového výrobku nebo přechodně vyšší veikoobchodní cena nebo zvýšení veikoobchodní ceny zastaralého výrobku formou daně z obrátu nebo se navrhnou rozdílné veikoobchodní ceny pro výrobce a pro odběratele.

(2) Nižší veikoobchodní cenu, která by zainteresovávala odběratele na odběru nového výrobku, je možné navrhnout zejména u výrobků dosahujících vynikající technicko-ekonomické úrovně, u nových hmot a materiálů apod., a to v takové výši, aby současně výrobce neztratil zájem na výrobě nového výrobku.

(3) Přechodně vyšší veikoobchodní cenu při současném řešení zainteresovanosti odběratele na používání výrobku, dále dobu, na kterou se stanovení přechodně vyšší veikoobchodní ceny uvažuje, a způsob přechodu na veikoobchodní cenu vyplývající ze soustavy cen je možné navrhnout, jestliže by stanovení ceny na úrovni vyplývající ze soustavy cen s ohledem na ekonomicky zdůvodněné vyšší náklady v prvním období výroby nezainteresovávalo dostatečně výrobce na výrobě nového výrobku.

(4) Snížení velkoobchodní ceny zastaralého výrobku pro výrobce (cenové znevýhodnění) a zvýšení velkoobchodní ceny tohoto výrobku pro odběratele formou daně z obrátu je možné navrhnout, jen jde-li o přechodný nesoulad mezi potřebami národního hospodářství a zájmy výrobce nebo odběratele a jestliže

- a) s technicky zastaralými výrobky jsou současně vyráběny nebo vyvinuty jině zastupitelné výrobky, nebo
- b) je vyráběn technicky zastaralý výrobek a zavedení výroby nového výrobku je uloženo plánem technického rozvoje, přičemž se ukázala naléhavá potřeba urychlit vývoj a zavedení pokrokového výrobku do výroby, nebo
- c) je vyráběn výrobek, který je ve srovnání s běžně vyráběnými zahraničními výrobky zastaralý, a jestliže vývoj technicky pokrokového výrobku lze uskutečnit v krátké době.

Cenové znevýhodnění zastaralého výrobku se uplatní na základě návrhu dodavatele nebo odběratele především u toho, kdo je v rozporu s potřebami národního hospodářství zainteresován na výrobě nebo odběru technicky zastaralého výrobku. V případech uvedených v písmeni a) se toto opatření navrhne tak, aby změněná velkoobchodní cena mohla působit již v době vypracovávání návrhu plánu na příští rok. V případech uvedených v písmeni b) se zvýšení velkoobchodní ceny zastaralého výrobku navrhne tak, aby velkoobchodní cena mohla být změněna od počátku roku, v němž má být osvojení výroby technicky pokrokového výrobku podle plánu technického rozvoje skončeno. V případech uvedených v písmeni c) se zvýšení velkoobchodní ceny zastaralého výrobku navrhne tak, aby velkoobchodní cena mohla být změněna v termínu dohodnutém mezi dodavatelem a odběratelem.

Výrobků, jejichž velkoobchodní ceny byly změněny podle ustanovení tohoto odstavce, nelze pro tvorbu cen nových výrobků použít jako výrobků porovnatelných (§ 14).

(5) Rozdílné velkoobchodní ceny pro výrobce a odběratele je možné navrhnout v případech, v nichž

- a) jde o přechodný nesoulad mezi zájmy národního hospodářství a zájmy výrobce a odběratele (obou nebo některého z nich) a

b) nelze dosáhnout souladu mezi zájmy výrobce, odběratele a národního hospodářství jiným opatřením.

(6) Při navrhování výše velkoobchodní ceny podle ustanovení odstavců 4 a 5 je možno vycházet

- a) z podílu výrobce a odběratele na celkové hospodářské úspoře vzniklé zavedením výroby nového výrobku, nebo
- b) z přechodného zvýšení nákladů na počátku výroby.

Z toho vyplývající přechodné zvýšení velkoobchodních cen musí být omezeno na určitou, předem stanovenou lhůtu, aby se dosáhlo výrazné zainteresovanosti na maximálně urychleném dosažení průměrných výrobních podmínek a tím i úspory společenské práce.

Návrh maloobchodní ceny

§ 32c

Společná ustanovení

(1) Podle výsledků rozboru podmínek výroby a realizace nového výrobku se navrhne přechodně či trvale nižší nebo vyšší maloobchodní cena, a to zejména u technických novinek a technických zlepšení, módních novinek, výrobků mimořádné kvality, při nahrazování dosavadních porovnatelných výrobků výrobky novými, při změnách technických a materiálových norem, při zvýhodňování nových výrobků atd.

(2) V ostatních případech se postupuje obdobně, ukáže-li se nutným navrhnout jinou maloobchodní cenu, než jaká vyplývá ze soustavy cen.

§ 32d

Technické novinky a technická zlepšení

(1) Za technické novinky se považují výrobky, u nichž bylo zcela novým technickým řešením (např. použitím nových konstrukčních principů, nové výrobní technologie nebo nových materiálů) docíleno podstatného zlepšení některých důležitých vlastností. Za technická zlepšení se považují obdobná zlepšení, týkající-li se pouze některých částí výrobku a je-li výrobek v základě zhotoven dosavadním způsobem.

(2) Přechodně vyšší maloobchodní ceny technických novinek a výrobků s technickým zlepšením (dále jen „technické novinky“) se navrhnou v pří-

padech, v nichž by při maloobchodních cenách, stanovených na úrovni vyplývající ze soustavy cen,

- a) výroba nebyla schopna uspokojit počáteční poptávku obyvatelstva nebo
- b) zavedením nového, dokonalejšího výrobku byl nepříznivě ovlivněn odbyt a doprodej méně dokonalých výrobků porovnatelných.

[3] Současně s návrhem přechodně vyšší maloobchodní ceny technické novinky se vypracovává a projednává návrh maloobchodní ceny na úrovni vyplývající ze soustavy cen.

§ 32e

Módní novinky

[1] Za módní novinky se považují výrobky nového provedení (z hlediska tvaru, střihu, povrchové úpravy, dezénu, používaného módního materiálu apod.), zaváděné na trh pro ověření nových módních směrů, a to ještě před zavedením jejich hromadné výroby a prodeje.

[2] Přechodně vyšší maloobchodní ceny módních novinek prodáváných výhradně v určených prodejnách se navrhnou tak, aby

- a) odpovídaly velikosti dodávek módních novinek na trh a aby.
- b) výše čistého důchodu pro společnost byla relativně vyšší než u porovnatelných standardních výrobků.

[3] Současně s návrhem přechodně vyšší maloobchodní ceny módní novinky se vypracovává a projednává návrh maloobchodní ceny na úrovni vyplývající ze soustavy cen.

§ 32f

Výrobky mimořádné kvality

[1] Za výrobky mimořádné kvality se považují výrobky tuzemské výroby i výrobky dovážené (zejména z jednorázového dovozu), které se provedením výrazně odlišují od porovnatelných výrobků standardních (použitím zvláště kvalitní suroviny, mimořádně dokonalým zpracováním apod.) a u nichž není předpoklad hromadné výroby. Za výrobky mimořádné kvality se považují také modely a unikáty.

[2] Vyšší maloobchodní ceny výrobků mimořádné kvality prodáváných výhradně v určených prodejnách se navrhnou tak, aby

a) odpovídaly množství výrobků dodávaných na trh a aby

b) výše čistého důchodu pro společnost byla zpravidla vyšší než u standardních výrobků a módních novinek.

§ 32g

Nahrazování dosavadních porovnatelných výrobků výrobky novými

[1] Při nahrazování dosavadních porovnatelných výrobků výrobky novými se maloobchodní cena nového výrobku navrhuje na úrovni vyplývající ze soustavy cen.

[2] V případě nepodstatného zlepšení výrobků lze výjimkou z ustanovení odstavce 1 navrhnout stejnou maloobchodní cenu pro kvalitnější výrobek jako u výrobku nahrazovaného jen tehdy, bude-li i velkoobchodní cena stanovena na stejné úrovni jako je velkoobchodní cena výrobku porovnatelného.

Jestliže je však navrhována velkoobchodní cena nepodstatně kvalitnějšího výrobku na vyšší úrovni, než je velkoobchodní cena výrobku porovnatelného, lze navrhnout stejnou maloobchodní cenu nepodstatně kvalitnějšího výrobku jako u výrobku nahrazovaného jen, jestliže

- a) jde o výrobek každodenní potřeby (zejména základní potraviny) nebo o výrobek nižší cenové skupiny, který je předmětem běžných nákupů a má mimořádný význam ve výdajích širokých vrstev obyvatelstva.
- b) by byla po nahrazovaném výrobku poptávka i po zavedení výrobku nového,
- c) na trhu nejsou výrobky ve stejných cenových polohách.

§ 32h

Změny technických a materiálových norem

[1] Dojde-li ke změně technických nebo materiálových norem, ke změně skladby použitých surovin nebo ke změně konstrukce výrobku apod., stanoví se maloobchodní cena nového výrobku na úrovni vyplývající ze soustavy cen.

[2] Výjimkou z ustanovení odstavce 1 je možné navrhnout stejnou maloobchodní cenu nového výrobku jako výrobku porovnatelného (výrobku před změnou technických nebo materiálových norem),

- a) jde-li o trvalé změny a lze-li použít ustanovení této vyhlášky o nahrazování dosavadních výrobků kvalitnějšími výrobky (§ 32g); ponechání ceny se přitom považuje za snížení ceny, nebo
- b) jde-li o dočasná zlepšení nebo zhoršení výrobků; ponechání ceny se přitom považuje za stanovení přechodně nižší nebo přechodně vyšší ceny.
- b) ponechání dosavadních velkoobchodních cen by mohlo vést k nežádoucím hospodářským nebo společenským důsledkům, zejména by nepříznivě působilo na strukturu výroby a výrobní spotřeby a na zavádění nové techniky a jestliže nelze takovým nežádoucím důsledkům zabránit jiným způsobem, nebo jestliže změna velkoobchodní ceny je jejich nejvhodnějším řešením.

§ 32ch

Zvýhodňování nových výrobků

Nižší maloobchodní ceny je možné navrhnout pro výrobky, u nichž je třeba vytvořit podmínky pro rozšíření spotřeby, kterého nelze dosáhnout jiným způsobem, a to zejména v případech, jestliže

- a) při cenách stanovených na úrovni vyplývající ze soustavy cen by došlo k trvale nízkému využití výrobních kapacit nebo k nepříznivému ovlivnění zaměstnanosti obyvatelstva v místě výrobního podniku, nebo
- b) stanovením nižších maloobchodních cen budou vytvořeny podmínky pro optimální využití surovinových zdrojů, nebo
- c) stanovení nižší maloobchodní ceny bude působit na snížení nákladů výroby; podíl čistého důchodu má být přitom zpravidla stejný jako u porovnatelných výrobků standardních, nebo
- d) stanovení nižší ceny je vhodné z hlediska cílů kulturní politiky, cílů zdravotnických aj."

6. § 104 zní:

„§ 104

Návrhy změn cen

(1) Systém řízení, plánování a financování národního hospodářství vyžaduje stabilitu cenové soustavy v období mezi celkovými úpravami cen uskutečňovanými na základě politicko-hospodářských směrnic vlády.

(2) Velkoobchodní ceny v období mezi celkovými úpravami velkoobchodních cen se proto mohou měnit jen tehdy, jestliže

- a) v důsledku vývoje hmotných proporcí nebo rozvoje nové techniky se změnila nebo mají změnit podmínky, za kterých byly cenové relace a úroveň cen při celkové úpravě stanoveny a jestliže

(3) Maloobchodní nebo prodejní ceny se v období mezi celkovými úpravami maloobchodních (prodejních) cen mohou změnit, jen jestliže by jejich ponechání bylo v rozporu se zájmy národního hospodářství.

(4) Za změny cen se považuje též stanovení cen odchylujících se od soustavy cen (§ 32a až 32ch).“

7. § 105 zní:

„§ 105

Náležitosti návrhu

(1) Návrh změny velkoobchodních cen musí obsahovat náležitosti uvedené v § 33 a dále podrobně zdůvodnění navrhované změny velkoobchodních cen. Toto zdůvodnění musí obsahovat

- a) číselné údaje o vlivu, který bude mít cena stanovená na jiné úrovni, než jaká vyplývá ze soustavy cen, a to podrobně podle důvodů, pro které se taková cena navrhuje,
- b) vyčíslení vlivu změny na ukazatele finančního plánu dodavatele a odběratele a na odvody daně z obrátu.

(2) Návrh změny maloobchodních cen musí obsahovat náležitosti uvedené v § 34 a dále

- a) celkové zdůvodnění požadavků na úpravu maloobchodních cen a předpokládaný vliv změny cen na koupěschopnou poptávku,
- b) zajištění navrhované změny cen ve výrobě, údaje o množství výroby (u významnějších jednoduchých sortimentů podle typů),
- c) vliv navrhované změny maloobchodních cen a nových cenových relací na zastupitelné výrobky,
- d) změny, které nastanou v metodice pro tvorbu cen a srovnání dosavadních a navržených cen podle představitelů skupin výrobků,

e) celkovou částku změny cen (z toho částku týkající se obyvatelstva) též v přepočtu na celý rok a vliv na výnos daně z obrátu.

(3) Má-li být cena stanovena na jiné úrovni, než jaká vyplývá ze soustavy cen (§ 32), musí návrh obsahovat též podrobné zdůvodnění navržené úrovně. Toto zdůvodnění musí obsahovat číselné údaje o vlivu, který bude taková cena mít, a o důvodech, pro které se cena navrhuje. Rozbor musí dále obsahovat zejména

- a) rozbor působení navrhované ceny na hlavní ukazatele výrobního plánu podniku, na náklady odběratele, na poptávku obyvatelstva atd.,
- b) důsledky změny ceny na další nové porovnatelné výrobky, popřípadě na dobu platnosti změny, pokud má přechodný charakter.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí přiměřeně též pro ceny výrobků místního hospodářství (§ 81 až 97).“

8. § 106 zní:

„§ 106

Postup při projednávání návrhu

(1) O projednávání návrhu změn velkoobchodních a prodejních cen platí přiměřeně ustanovení o projednávání návrhů velkoobchodních cen (§ 43 až 45).

(2) Návrhy změn maloobchodních cen vypracuje ústřední orgán, který maloobchodní ceny stanoví ve spolupráci s výrobním ústředním orgánem. Má-li být cena snížena z iniciativy a v zájmu výroby, zejména k zajištění odbytu, vypracuje návrh na snížení výrobní ústřední orgán.

Návrh projednává ústřední orgán, který maloobchodní cenu stanoví, za účasti výrobního ministerstva, ministerstva financí a v dohodě se Státní plánovací komisí.

(3) Návrhy změn velkoobchodních cen (s výjimkou změn velkoobchodních cen podle § 104 odst. 4 a případných jednotlivých změn velkoobchodních cen) předkládají ústřední orgány nejpozději 4 měsíce před termínem stanoveným pro předložení jejich návrhu státního plánu na příští rok.“

9. § 107 zní:

„§ 107

Stanovení změny

Státní plánovací komise stanoví změnu velkoobchodní ceny výrobku do 30 dnů ode dne, kdy jí

byl celkový návrh předložen, a to s účinností od 1. ledna následujícího roku; do dalších 5 dnů jí oznámí navrhujícímu ústřednímu odběratelskému orgánu.“

10. V § 108 odstavci 1 se za písmeno d) vkládá písmeno e) tohoto znění:

„e) přechodně platné ceny“

11. Za § 117 se vkládají oddíly šestý a sedmý s § 117a a 117b tohoto znění:

„Oddíl šestý

Změny přechodně platných cen

§ 117a

(1) Změnu přechodně platných cen provádí až na úroveň cen, vyplývající ze soustavy cen, ústřední orgán, kterému přísluší stanovit cenu podle cenového porovnání, a to v dohodě s dodavatelským ústředním orgánem a s ministerstvem financí, anebo pověřené orgány nebo organizace, jestliže na ně byla přenesena rozhodnutím Státní plánovací komise působnost při tvorbě cen.

(2) Přechodně vyšší maloobchodní ceny technických novinek se snižují

- a) v souladu s růstem dodávek výrobků na trh,
- b) po doprodeji starých porovnatelných výrobků.

(3) Přechodně vyšší maloobchodní ceny módních novinek se snižují v souladu s rozšiřováním jejich prodeje.

Oddíl sedmý

Souhrnné zprávy o ostatních změnách maloobchodních cen

§ 117b

Ministerstvo vnitřního obchodu ve spolupráci se Státní plánovací komisí a s ministerstvem financí vypracovává a vládě pololetně předkládá zprávy o změnách maloobchodních cen a o maloobchodních cenách stanovených na jiné úrovni, než jaká vyplývá ze soustavy cen, spolu se zhodnocením stavu a případnými návrhy opatření. Ostatní ústřední orgány, které provedly změny maloobchodních cen nebo stanovily maloobchodní ceny na jiné úrovni, než která vyplývá ze soustavy cen, předají ministerstvu vnitřního obchodu potřebné podklady, včetně vyčíslení změn cen v přepočtu na běžný rok, a to v termínu stanoveném ministerstvem vnitřního obchodu.“

12. Za § 126 se vkládá § 126a tohoto znění:

„§ 126a

Kontrola dodržování a změny úrovně cen

(¹) Změny cen a stanovení cen na jiné úrovni, než jaká vyplývá ze soustavy cen (§ 32a až 32ch) promítá Ústřední úřad státní kontroly a statistiky do indexu cen. Orgány, které stanovily změnu (nebo ji vládě navrhly), popřípadě stanovily cenu na jiné úrovni, než jaká vyplývá ze soustavy cen, oznamují

změny cen Ústřednímu úřadu státní kontroly a statistiky spolu s údaji o počátku účinnosti, měsíční výrobků podle cenového návrhu (i pro příští období) a výši změny cen.

(²) Ústřední úřad státní kontroly a statistiky promítá do indexu cen i výsledky vlastní kontroly tvorby cen.“

Čl. II

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. září 1962.

Ministr-předseda

Státní plánovací komise:

Indra v. r.

OZNAMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Ministerstvo financí

vydalo podle § 22 odst. 3 č. 12 zákona č. 76/1952 Sb., o dani ze mzdy, ve znění zákona č. 71/1957 Sb. výnos ze dne 27. července 1962, čj. 153/40 306/1962,

o srážení daně ze mzdy příležitostným pracovníkům při nakládání, pytlování a ošetřování brambor a zrnin.

Tímto výnosem se stanoví v době špičkových prací srážet uvedeným pracovníkům daň paušální sazbou ve výši 10 % hrubých mezd v závodech Sdružení potravinářského obchodu, v lihovarech a škrobárnách a v závodech Sdružení zemědělských nákupních a zásobovacích podniků.

Výnos je uveřejněn ve Věstníku ministerstva financí č. 6 z roku 1962 a lze do něho nahlédnout u finančních odborů okresních a krajských národních výborů.